

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Banku Spółdzielczego w Suszu

według stanu na 31.12.2019 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Banku Spółdzielczego w Suszu

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Banki (akcje SGB-Banku S.A. w Poznaniu)	1 530 600	Pozostałe pośrednictwo pieniężne	Nie pomniejsza funduszy własnych Banku
Spółdzielnie (jeden udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB)	1 000	Szacowanie, kontrola i monitorowanie ryzyka działalności członków spółdzielni	Nie pomniejsza funduszy własnych Banku
Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A. w Poznaniu nieprzedstawiające prawa do kapitału	650 000	Pozostałe pośrednictwo pieniężne	Nie pomniejsza funduszy własnych Banku

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

1. **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych)

Cele strategiczne w zakresie **ryzyka kredytowego** obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;

- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych¹ w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 7%.
- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych² od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 %;
- 4) identyfikacja oraz maksymalne ograniczenie zagrożenia utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym³;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 75% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania⁴;
- 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Cele strategiczne w zakresie **ryzyka koncentracji** obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 200 % uznanego kapitału;
- 3) ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu 18 % uznanego kapitału;
- 4) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

¹ Według wartości bilansowej brutto.

² Według wartości bilansowej brutto.

³ Aktywa o charakterze bankowym stanowią aktywa, nie wynikające z działalności handlowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 92 CRR).

⁴ Definicja portfela została określona w zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym;

Cele strategiczne w zakresie **ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie** obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 5% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 85% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl⁵) nie przekracza poziomów poniżej.
- 2) stosowanie limitów LtV⁶, na maksymalnym poziomie⁷:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - d) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych, nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat.

⁵ Definicja wskaźnika Dtl znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

⁶ Sposób obliczania wskaźnika LtV został szczegółowo opisany w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

⁷ Dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej:

- powstałych w okresie do 31 grudnia 2014 r. poziom wskaźnika LtV nie powinien przekraczać 95%,
- powstałych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. poziom wskaźnika LtV nie powinien przekraczać 90%,
- powstałych w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. poziom wskaźnika LtV nie powinien przekraczać: 85% lub 90% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 85% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.

- 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 10% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Cele strategiczne w zakresie **ryzyka detalicznych** ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 1% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 10% ich udziału w portfelu kredytowym;
- 5) nieudzielanie niezabezpieczonych detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 10 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl⁸) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

Cele strategiczne w zakresie **zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi** obejmują:

- 1) zapewnienie w średnim terminie realizacji celów związanych z oczekiwanym poziomem portfela zagrożonego oraz poziomem rezerw celowych Banku, zgodnie z wymogami IPS-SGB oraz założeniami planu finansowego Banku i Wewnętrznego Planu Naprawy (jeżeli Bank taki realizuje);

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi w Banku, należą:

- 1) staranne identyfikowanie i sprawozdawanie ekspozycji nieobsługiwanym i restrukturyzowanym;
- 2) ustalenie strategii redukcji NPE i monitorowanie poziomu redukcji NPE;
- 3) dostarczanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacji na temat aktualnych i prognozowanych wielkości portfela NPE i FBE oraz udziału tych ekspozycji w portfelu Banku ogółem, w tym w podziale na poszczególne portfele kredytowe i produktowe;
- 4) dostarczanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacji o wielkości migracji do portfela NPE oraz czynników wpływających na wielkość tych migracji;

⁸ Definicja wskaźnika Dtl znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

- 5) analiza efektywności i skuteczności stosowania działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych w tym poprzez poprawę klasyfikacji ryzyka, spłaty, sprzedaż portfela NPE, odpisania, umorzenia;
- 6) raportowanie wyników oceny oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 7) wykorzystywanie przez Zarząd i Radę Nadzorczą wyników audytów wewnętrznych i zewnętrznych do bieżącego zarządzania i nadzoru nad portfelem.

2. Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie **ryzyka operacyjnego** obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3. Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie **ryzyka płynności** obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa poniżej;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;

- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów⁹ powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu¹⁰ na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów¹¹ nad skumulowanymi pasywami¹² w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku¹³;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności¹⁴ (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70 % pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

⁹Wartość kredytów obliczona jako: kwota nominalna kapitału kredytu (dla kredytów w rachunkach bieżących jest to kwota wykorzystanego kapitału) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa oraz odpisy aktualizujące dotyczące odsetek

¹⁰ Wyznaczonej w oparciu o zestawienie luki płynności, o którym mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

¹¹ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi.

¹² Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi.

¹³ Kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału.

¹⁴ O której mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4. Ryzyko stopy procentowej

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 0,5% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5. Ryzyko kapitałowe

Bank zobowiązany jest do utrzymywania:

- 1) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
- 2) sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - a) kapitał regulacyjny,
 - b) kapitał wewnętrzny;
- 3) współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego:
 - a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5%,
 - b) współczynnik kapitału Tier I – 6%,
 - c) łączny współczynnik kapitałowy – 8%.

Po uwzględnieniu buforu kapitałowego: zabezpieczającego i ryzyka systemowego oraz okresów przejściowych a także dodatkowego bufora dla łącznego współczynnika kapitałowego. Bank powinien posiadać współczynniki kapitałowe na poziomie co najmniej:

- 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I: w 2019 – 10%;
- 2) współczynnik kapitału Tier I: w 2019 – 11,5%;
- 3) łączny współczynnik kapitałowy: w 2019 – 14,0%

Dodatkowo, poszczególne poziomy współczynników są powiększane o bufor antycykliczny¹⁵. W przypadku nie spełnienia współczynników kapitałowych powiększonych o bufor zabezpieczający, antycykliczny oraz ryzyka systemowego, Bank przygotowuje plan ochrony kapitału, który przedstawia Komisji Nadzoru Finansowego w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym stwierdził, że nie spełnia tego wymogu.

Plan ochrony kapitału obejmuje:

- 1) przewidywane przychody i wydatki oraz prognozowany bilans;

¹⁵ wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0%; wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez MF w drodze Rozporządzenia

- 2) środki mające na celu podwyższenie współczynników kapitałowych;
- 3) plan podwyższenia funduszy własnych w celu podwyższenia współczynników kapitałowych do wymaganego poziomu i przewidywany okres, w jakim to nastąpi.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14,0%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 11,5%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 75%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 10%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał zasobowy stanowił 90% kapitału Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku¹⁶;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów posiadania minimalnej wysokości współczynników kapitałowych;
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

Podstawowym kryterium niezbędnym do wypłaty dywidendy jest brak otrzymania pisemnego wystąpienia KNF o przeznaczeniu całości zysku netto na zwiększenie funduszy własnych.

Bank dopuszcza wypłacenie dywidendy w danym roku z ograniczeniami, nie więcej niż 2% zysku netto za 2019 w sytuacji jeżeli Bank:

- 1) nie był objęty programem postępowania naprawczego,
- 2) posiadał poziom dźwigni finansowej LR powyżej 5%;
- 3) posiadał poziom łącznego współczynnika kapitałowego TCR na poziomie nie niższym niż wymagane minimum tj. 13,5%;
- 4) posiadał poziom współczynnika kapitałowego T1 na poziomie nie niższym niż wymagane minimum tj. 11,5%;
- 5) posiadał ocenę końcową BION w przedziale $2,50 < BION \leq 3,25$.

Bank nie wypłacił dywidendy za 2019 rok.

¹⁶ Według stanu sumy bilansowej na koniec roku poprzedzającego przydział akcji nowej emisji.

6. Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a)”);
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w lit. a) jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Poziomy organizacji są realizowane przez funkcje przypisane poszczególnym pionom:

- 1) pion organizacji i nadzoru, podlegający Prezesowi Zarządu – realizuje zadania drugiego poziomu z wyjątkiem obowiązków Asystenta Zarządu realizującego zadania poziomu pierwszego,
- 2) pion finansowy, podlegający Wiceprezesowi Zarządu ds. ekonomiczno - finansowych – realizuje zadania drugiego poziomu, z wyjątkiem obowiązków Zespołu Rachunkowości, Rozliczeń i Sprawozdawczości realizującego w zakresie dokonywania inwestycji, lokowania środków, rozliczeń międzybankowych oraz operacyjnym zarządzaniem działalnością, zadania poziomu pierwszego oraz

Zespołu analiz kredytowych realizującego w zakresie badania oceny zdolności kredytowej, zadania poziomu pierwszego,

- 3) pion handlowy, podlegający Wiceprezesowi Zarządu ds. handlu i marketingu – realizuje zadania pierwszego poziomu, z wyjątkiem obowiązków Stanowisk ds. operacji bankowych realizujących w zakresie monitoringu ekspozycji kredytowych zadania poziomu drugiego.

W skład pionu organizacji i nadzoru wchodzi:

- 1) Stanowisko ds. monitoringu i windykacji,
- 2) Zespół ds. ryzyk i analiz/ASI,
- 3) Stanowisko ds. zgodności/ Koordynator kontroli wewnętrznej/IOD,
- 4) Asystent Zarządu.

W skład pionu finansowego wchodzi:

- 1) Główny Księgowy,
- 2) Z - ca Głównego Księgowego,
- 3) Zespół Rachunkowości, Rozliczeń i Sprawozdawczości.
- 4) Zespół analiz kredytowych,

W skład pionu handlowego wchodzi:

- 1) Oddziały/Punkty Kasowe,
- 2) Zespół wdrażania produktów bankowych.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie w zakresie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej;
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 10) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią zarządzania Bankiem, systemem zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;

- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków oraz:

- 1) na pierwszym poziomie;
- 2) na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a), przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komitet Zarządzania Ryzykami realizuje zadania opisane w jego regulaminie funkcjonowania. Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1. Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zgodnie z wytycznymi Spółdzielni zawartymi w zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Systemie Ochrony SGB;
- b) dla portfela kredytowego:
- ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - ocenę poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów.

Uwzględniając akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) określony w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, Bank przyjął:

- 1) maksymalny poziom wskaźnika należności zagrożonych: 7%;
- 2) minimalny poziom wskaźnika ozerwowania: 33%;

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

L.p.	Rodzaj portfela kredytowego	Maksymalny udział w portfelu kredytowym
LIMITY WEWNĘTRZNE		
1	Kredyty podmiotów gospodarczych/portfel kredytowy	max 80%
2	Kredyty jednostek samorządu terytorialnego/ portfel kredytowy	max 10%
3	Poziom kredytów zagrożonych/ portfel kredytowy	max 7%
4	Kredyty inwestycyjne w ramach działalności gospodarczej/ portfel kredytowy	max 55%
5	Kredyty obrotowe w ramach działalności gospodarczej/ portfel kredytowy	max 25%
6	Kredyty w rachunku bieżącym w ramach działalności gospodarczej/ portfel kredytowy	max 20%

Bank przyjął następujące limity wewnętrzne, determinujące maksymalne kwoty jednostkowe:

L.p.	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalna kwota jednostkowa (w zł)
1	Kredyt hipoteczny dla klientów instytucjonalnych	2 000 000
2	Kredyt obrotowy na zakup środków do produkcji rolnej	2 000 000
3	Kredyt obrotowy	2 000 000
4	Kredyt obrotowy „wznowienie produkcji”	2 000 000
5	Kredyt obrotowy „dzierżawa”	2 000 000
6	Kredyt obrotowy „pod dopłaty”	2 000 000
7	Kredyt w rachunku bieżącym	2 000 000
8	AGROBIZNES	2 000 000
9	Kredyt inwestycyjny	2 000 000
10	Kredyt dla wspólnot mieszkaniowych	2 000 000
11	Kredyt inwestycyjny „AGRO”	2 000 000
12	Kredyt unijny SGB	2 000 000
13	Kredyt inwestycyjny „ZIEMIA”	2 000 000
14	Kredyt gotówkowy	150 000
15	Kredyt gotówkowy - członkowski	150 000
16	Kredyt gotówkowy - sezonowy	150 000
17	Kredyt gotówkowy „na piątkę”	50 000
18	Kredyt gotówkowy z ubezpieczeniem	20 000
19	Kredyt w ROR	150 000
20	Karta kredytowa	20 000
21	Kredyt mieszkaniowy	400 000
22	Kredyt konsolidacyjny	400 000
23	Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	100 000
24	Pożyczka hipoteczna	200 000
25	Gwarancje	2 000 000

Bank przyjął następujące limity wewnętrzne, określające maksymalny okres kredytowania:

L.p.	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalny okres kredytowani (w latach)
1	Kredyt hipoteczny dla klientów instytucjonalnych	15
2	Kredyt obrotowy na zakup środków do produkcji rolnej	1
3	Kredyt obrotowy	3
4	Kredyt obrotowy „wznowienie produkcji”	4
5	Kredyt obrotowy „dzierżawa”	5
6	Kredyt obrotowy „pod dopłaty”	1
7	Kredyt w rachunku bieżącym	1
8	Kredyt w rachunku bieżącym dla JST	1
9	Kredyt w rachunku kredytowym dla JST	3
8	AGROBIZNES	5
9	Kredyt inwestycyjny	15
10	Kredyt dla wspólnot mieszkaniowych	15
11	Kredyt inwestycyjny „AGRO”	20
12	Kredyt unijny SGB	15
13	Kredyt inwestycyjny „ZIEMIA”	20
14	Kredyt gotówkowy	10

15	Kredyt gotówkowy - członkowski	5
16	Kredyt gotówkowy - sezonowy	3
17	Kredyt gotówkowy „na piątkę”	5
18	Kredyt gotówkowy z ubezpieczeniem	3
19	Kredyt w ROR	5
20	Karta kredytowa	4
21	Kredyt mieszkaniowy	30
22	Kredyt konsolidacyjny	30
23	Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	10
24	Pożyczka hipoteczna	10
25	Gwarancje	3

Bank przyjął limit wewnętrzny, określający maksymalny udział ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym ogółem na poziomie 7%.

Podstawą do określenia limitów koncentracji ekspozycji są normy określone w CRR, którymi są:

- 1) w jeden podmiot lub podmioty powiązane – maksymalnie 25% uznanego kapitału;
- 2) wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko – maksymalnie 25% kapitału podstawowego Tier I.

Dla celów analiz stopnia przestrzegania limitów koncentracji Bank uwzględnia wartość ekspozycji po uwzględnieniu wyłączeń.

Limitem koncentracji, o którym mowa powyżej, nie są objęte ekspozycje Banku wobec Banku Zrzeszającego.

W celu skuteczniejszego ograniczenia ryzyka, Bank częściowo przyjął limity na poziomie niższym od określonych przepisami prawa:

- 1) w jeden podmiot lub podmioty powiązane – maksymalnie 18% uznanego kapitału (obowiązuje nowe ekspozycje; w pozostałych przypadkach Bank dąży do ograniczenia koncentracji w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu maksymalnie 18% uznanego kapitału);
- 2) wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko – maksymalnie 18% kapitału podstawowego Tier I, (nie więcej niż limit wskazany w pkt 1).

W Banku zostały ustalone dodatkowe limity na łączną wartość ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów:

L.p.	Łączna wartość	Maksymalna wysokość
1)	dużych ekspozycji	200% uznanego kapitału
2)	istotnych ekspozycji	300% uznanego kapitału

Wysokości limitów ustanowionych na poszczególne sektory gospodarcze, wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami przedstawiają się następująco:

L.p.	Nazwa branży	Maksymalna wysokość
1)	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybactwo	500% uznanego kapitału
2)	górnictwo i wydobywanie	10% uznanego kapitału
3)	dostawy wody, gospodarowanie ściekami	10% uznanego kapitału
4)	przetwórstwo przemysłowe	50% uznanego kapitału
5)	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz	10% uznanego kapitału
6)	budownictwo	20% uznanego kapitału
7)	handel hurtowy, detaliczny i naprawa pojazdów	70% uznanego kapitału
8)	informacja i komunikacja	10% uznanego kapitału
9)	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	20% uznanego kapitału
10)	transport, gospodarka magazynowa	5% uznanego kapitału
11)	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5% uznanego kapitału
12)	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	30% uznanego kapitału
13)	administracja publiczna i obrona narodowa	60% uznanego kapitału
14)	edukacja	10% uznanego kapitału
15)	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10% uznanego kapitału
16)	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5% uznanego kapitału
17)	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5% uznanego kapitału
18)	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10% uznanego kapitału
19)	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	95% uznanego kapitału
20)	organizacje i zespoły eksterytorialne	10% uznanego kapitału
21)	pozostała działalność usługowa	10% uznanego kapitału
22)	inne	150% uznanego kapitału

Wysokości limitów ustanowionych na poszczególne zabezpieczenia przedstawiają się następująco:

L.p.	Rodzaj zabezpieczenia	Maksymalna wysokość
	zabezpieczenia rzeczyste:	
a)	hipoteka na nieruchomości mieszkalnej;	85% uznanego kapitału
b)	hipoteka pozostała;	200% uznanego kapitału

Bank przyjął następujące limity wewnętrzne determinujące strukturę portfela DEK ze względu na rodzaj produktu:

L.p.	Łączna wartość	Maksymalna wysokość
1)	zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe	10% portfela kredytowego
2)	udział portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych	1% DEK

Bank dokonał wyboru pozycji objętych systemem limitowania kierując się zasadą, że ograniczeniem wewnętrznym będą objęte te rodzaje ekspozycji, które wiążą się z większym ryzykiem kredytowym; rodzaj i wysokość limitów przedstawia się następująco:

L.p.	Łączna wartość	Maksymalna wysokość
1)	zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie	85% portfela kredytowego

2)	udział portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie	5% EKZH
3)	udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomości	30% EKZH
4)	udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości komercyjna	85% EKZH
5)	udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości mieszkalna	40% EKZH
6)	udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat	95% EKZH
7)	udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży rolniczej	75% EKZH
8)	udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których wskaźnik LtV jest wyższy od 80%	25% EKZH

2. Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce,
 - b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
doświadczenie pracowników (miara narażenia na ryzyko pomyłek pracowników ze względu na brak doświadczonych pracowników)	min 40%
ilość czasu niefunkcjonowania systemu w placówce (miara skali zawodności systemów informatycznych i narażenia banku na utratę ciągłości działania)	max 5%
ilość błędnych operacji kasowych miara zawodności pracowników w przypadku zwiększonej liczby obsługiwanych klientów)	max 3 szt./kw
ilość błędnych umów (miara skali zawodności pracowników oraz narażenie banku na utratę reputacji)	max 2%

3. Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zrywalność depozytów,
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Wskaźnik zrywalności depozytów terminowych	max 5%
Wskaźnik płynności krótkoterminowej do 1 miesiąca	min 1
Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	min 1
Wskaźnik płynności do 6 miesięcy	min 1
Wskaźnik płynności do 1 roku	min 1
Wskaźnik płynności powyżej 1 roku	max 1
Wskaźnik płynności powyżej 2 lat	max 1
Wskaźnik płynności powyżej 5 lat	max 1
Wskaźnik płynności powyżej 10 lat	max 1
Wskaźnik płynności powyżej 20 lat	max 1
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / sumy bilansowej	max 10%
Udział łącznej kwoty dużych deponentów w bazie depozytowej	max 20%

Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	min 105%
Aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne	min 100%
Pasywa stabilne + fundusze własne / kredyty + majątek trwały	min 100%
Wewnętrzny wskaźnik NSFR	min 111%
Wskaźnik LCR	min 100%
Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi (M2)	min 1

4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - Lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b. w funduszach własnych	max 7%
Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b. w funduszach własnych	max 2%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b. w funduszach własnych	max. 6%
Limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku przy założeniu zmiany stóp procentowych o +/-200 p.b. w funduszach własnych	max 1%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku przy założeniu zmiany stóp procentowych o 250, 350 p.b. w kapitałach banku TIER 1	max 1%

5. Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,

e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W Banku stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe	max 58%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe - kapitał regulacyjny	max 48%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe - dodatkowy wymóg	max 10%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne	max 7%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne - kapitał regulacyjny	max 7%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne - dodatkowy wymóg	max 0%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko koncentracji	max 0%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko płynności	max 2%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko stopy procentowej	max 8%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kapitałowe	max 0%
Kapitał regulacyjny / fundusze własne	max 55%
Kapitał wewnętrzny / fundusze własne	max 75%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1	min 10,00%
Współczynnik kapitału Tier 1	min 11,50%
Łączny współczynnik kapitałowy	min 14,00%
Wskaźnik dźwigni finansowej	min 3,3%
Wewnętrzny współczynnik kapitału	min 10%

6. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe	51,45%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe - kapitał regulacyjny	38,93%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe - dodatkowy wymóg	12,52%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne	5,11%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne - kapitał regulacyjny	5,11%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne - dodatkowy wymóg	0,00%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko koncentracji	0,00%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko płynności	0,0%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko stopy procentowej	2,56%
Alokacja funduszy własnych na ryzyko kapitałowe	0,0%
Kapitał regulacyjny / fundusze własne	44,04%
Kapitał wewnętrzny / fundusze własne	59,12%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1	18,16%
Współczynnik kapitału Tier 1	18,16%
Łączny współczynnik kapitałowy	18,16%
Wskaźnik dźwigni finansowej	11,45%
Wewnętrzny współczynnik kapitału	13,53%

Informacja na temat profilu ryzyka wyrażonego wskaźnikami ilościowymi została zawarta w Załączniku Nr 1.

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku nie sprawują żadnych funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedności

Bank dokonuje oceny odpowiedności członków Zarządu i Rady Nadzorczej zgodnie z „Procedurą oceny odpowiedności kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Suszu” oraz „Procedurą oceny odpowiedności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Suszu”. W Banku dokonywana jest przez odpowiedni organ udokumentowana ocena wstępna przed powołaniem kandydata i ocena bieżąca w trakcie kadencji.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Suszu w 2019 roku pracował w niezmiennym 3 osobowym składzie.

Ostatnia ocena odpowiedności członków Zarządu miała miejsce dnia 28.02.2020 r. (Protokół Rady Nadzorczej Nr 1/2020z dnia 28.02.2020 r.).

Rada Nadzorcza po zapoznaniu się z arkuszami informacyjnymi stwierdziła, że każdy Członek Zarządu:

- 1) posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenie umożliwiające zrozumienie działań podejmowanych przez Bank, w tym ryzyk istotnych, jak również realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętej Strategii działania do wypełnienia obowiązków przez poszczególnych Członków Zarządu Banku,
- 2) jest w stanie podejmować odpowiednie decyzje dotyczące: modelu biznesowego w prowadzonej przez Bank działalności, gotowości do podejmowania akceptowalnego ryzyka i realizowanej Strategii, a także rynków, w których Bank funkcjonuje,
- 3) posiada znajomość tych dziedzin, za które każdy Członek Zarządu Banku jest odpowiedzialny oraz umiejętności pozwalające na skuteczne zarządzanie Bankiem,
- 4) cechuje się niezależnością osądu, cieszy się nieposzlakowaną reputacją, w swoich działaniach, postępuje uczciwie i etycznie oraz jest zdolna do poświęcenia wystarczającej ilości czasu na wykonanie swoich obowiązków w związku z powierzoną funkcją i ustalonym zakresem odpowiedzialności oraz posiada umiejętności pozwalające na przedstawienie swoich poglądów oraz wpływania na proces podejmowania decyzji w ramach pracy Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza wystawiła pozytywne oceny indywidualne dla poszczególnych Członków Zarządu za rok 2019, przez podjęcie stosownych uchwał (2/2020, 3/2020, 4/2020).

Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła pracę poszczególnych Członków Zarządu w 2019 roku podejmując stosowne uchwały (od nr 21 do nr 23/2019) – Prot. Nr 3 z dnia 25.06.2019 roku

Rada nadzorcza Banku Spółdzielczego w Suszu w 2019 roku pracowała w 10 osobowym składzie.

Zgodnie z Procedurą oceny odpowiedniości Kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Suszu ocena kolegialna Rady Nadzorczej dokonywana jest jako ocena wstępna bezpośrednio po dokonanych wyborze Rady Nadzorczej na nową kadencję oraz jako ocena bieżąca - w trakcie kadencji co dwa lata. Pierwsza dokonana była w 2019 roku (uchwały od nr 12 do nr 25/2019 i miała miejsce dnia 14.05.2019 r. (Protokół Zebrania Przedstawicieli Nr 1/2019) za rok obrotowy 2018.

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Suszu po dokonaniu oceny indywidualnej poszczególnych członków Rady Nadzorczej, stwierdziło, że każdy Członek Rady Nadzorczej:

- a) posiada kwalifikacje, wiedzę, umiejętności i doświadczenie niezbędne do pełnienia powierzonej funkcji,
- b) posiada nieposzlakowaną opinię, wykazuje się uczciwością i etycznością nie stwarzając zagrożenia dla utraty reputacji Banku,
- c) wykazuje niezależność osądu i jest niezależny,
- d) poświęca wystarczającą ilość czasu do wypełnienia obowiązków,
- e) daje rękojmię ostrożnego i stabilnego nadzorowania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych.

W ramach działania Rady Nadzorczej BS Susz funkcjonuje Komitet Audytu w 3 osobowym składzie, którego celem jest wykonanie obowiązków określonych w:

- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym;
- ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i rozporządzeniu nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących

ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykami. Celem powołania Komitetu Zarządzania Ryzykami w Banku jest zapewnienie niezależności opinii w zakresie oceny efektów zarządzania ryzykiem w Banku.

Do zadań Komitetu Zarządzania Ryzykami należy w szczególności:

1. Opiniowanie projektów strategii zarządzania ryzykami w Banku, opiniowanie działań umożliwiających realizację celów strategicznych.
 2. Wydawanie opinii do projektów regulacji wewnętrznych dotyczących poszczególnych ryzyk.
 3. Współudział w kształtowaniu głównych założeń, w oparciu, o które budowany jest plan finansowy, przy uwzględnieniu podstawowych wskaźników ekonomicznych, mających wpływ na jego realizację.
 4. Analiza i opiniowanie struktury aktywów i pasywów, zapewniającej maksymalizację przychodów Banku przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka.
 5. Analiza nowo wprowadzanych produktów w aspekcie ich wpływu na ponoszone przez Bank ryzyko oraz wynik finansowy Banku.
 6. Inicjowanie i koordynowanie działań w zakresie:
 - 1) tworzenia, modyfikacji i doskonalenia systemu identyfikacji,
 - 2) pomiaru, monitorowania, raportowania, limitowania i kontroli ryzyka.
 7. Nadzorowanie działań zmierzających do utrzymania podejmowanego przez Bank ryzyka na akceptowalnym poziomie.
 8. Opiniowanie metodologii wyznaczania limitów oraz propozycji ich wartości. Analiza limitów wewnętrznych pod kątem ich wpływu na bezpieczeństwo i poziom strat Banku. Analiza zgodności przyjętych limitów z poziomem ryzyka akceptowanym przez Radę Nadzorczą.
 9. Rekomendowanie Zarządowi Banku opinii w zakresie ryzyka.
 10. Przygotowanie dla Zarządu propozycji stosowania odpowiednich narzędzi redukcji ryzyka oraz ocena efektów ich wdrażania.
 11. Przekazywanie do Zarządu Banku wniosków wymagających rozstrzygnięcia przez Zarząd Banku
 12. Opiniowanie informacji zarządczej w zakresie kompetencji Komitetu Zarządzania Ryzykiem, przygotowywanej na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej zgodnie z Instrukcją System Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Suszu.
- Posiedzenia Komitetu odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Suszu.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu zarządzania ryzykiem płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

Raporty z zakresu ryzyka stopy procentowej pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka stopy procentowej;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z zakresu ryzyka stopy procentowej dla Zarządu Banku sporządzane są w okresach miesięcznych, natomiast dla Rady Nadzorczej raporty sporządzane są w okresach kwartalnych.

Raporty z zakresu ryzyka kredytowego pozwalają Bankowi na:

- 5) ocenę profilu ryzyka kredytowego;
- 6) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 7) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego;
- 8) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 9) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka;
- 10) kontrolowanie wyników procesu dochodzenia roszczeń z tytułu zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 11) kontrolę występujących w Banku skali odstępstw od przyjętych standardów kredytowania.

Raporty z zakresu ryzyka koncentracji pozwalają Bankowi na:

- 1) ocenę profilu ryzyka koncentracji;
- 2) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 3) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka koncentracji;
- 4) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 5) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

W celu zapewnienia odpowiedniej efektywności przekazywanej informacji zarządczej zakres poszczególnych raportów oraz ich częstotliwość zostały dostosowane do odbiorców informacji oraz do celów, którym mają służyć.

Raporty z zakresu adekwatności kapitałowej pozwalają kierownictwu Banku na dostęp do aktualnych, pełnych i rzetelnych informacji dotyczących ryzyka kapitałowego, tym samym umożliwiając kontrolę i ocenę stopnia realizacji przyjętej strategii w omawianym zakresie.

System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- 2) poziomu uznanego kapitału;
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 7) realizacji planu kapitałowego.

Informacje raportowane z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach SIZ, zawierają w szczególności:

- 1) informacje na temat wykorzystania założonych tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne danego rodzaju;
- 2) szczegółową charakterystykę ostatnich znaczących wewnętrznych zdarzeń rzeczywistych i strat z nimi związanych;
- 3) informacje, dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w Banku i ich potencjalnego wpływu na Bank;
- 4) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w Banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Raportowanie, w ramach ryzyka operacyjnego, wspiera procesy decyzyjne osób zarządzających tym ryzykiem na różnych szczeblach Banku.

Raporty o ryzyku braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą czynności podejmowanych w celu zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank standardami postępowania.

Raporty z ryzyka braku zgodności zawierają m.in.:

- 1) zidentyfikowane ryzyka braku zgodności wraz z ich oceną oraz rekomendowanymi mechanizmami kontrolowania i ograniczania ryzyka, w tym informacje o profilu ryzyka;
- 2) podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem;
- 3) ocenę skuteczności rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- 4) rodzaj i wyniki przeprowadzonych monitoringów i testów zgodności.

Raporty dotyczące ryzyka braku zgodności sporządzane są dla Rady Nadzorczej i Zarządu w okresach kwartalnych.

III. Fundusze własne**1. Budowa funduszy własnych**

Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	581 994
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	15 153 434
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	15 735 428
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	Korekta AVA
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-7 893
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 7 893
29	Kapitał podstawowy Tier I	15 727 535
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	15 727 535
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0
58	Kapitał Tier II	0
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	15 727 535
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	86 589 454
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,16
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,16
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,16
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,66%

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Wysokość jednostki udziałowej wynosi 520,00 zł.

Kapitał Tier I Banku obejmuje:

- 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a. wpłacony fundusz udziałowy,
 - b. zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
 - c. niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po uzyskaniu zgody KNF,
 - d. w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
 - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
 - e. kapitał rezerwowy,
 - f. fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;
- 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
 - a. wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - b. wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznała, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c. posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - d. posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
 - e. strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, w tym utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, których skutki nie zostały odniesione na fundusze
 - f. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - g. pozycje, które należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I, których wartość przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I;
 - h. dodatkowe korekty wartości jako 0,1% sumy wartości wycenionych według wartości godziwej;
- 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowi:
 - a. instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR,
- 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:
 - a. wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,

- b. posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
- c. posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
- d. pozycje, które należy odliczyć od pozycji Tier II, których wartość przekracza wartość kapitału Tier II.

Kapitał Tier II Banku obejmuje:

- 1) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
- 2) pożyczki podporządkowane;
- 3) rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem; którą Bank tworzy zgodnie z „Polityką Rachunkowości Banku Spółdzielczego w Suszu”;
- 4) pomniejszenia kapitału Tier II:
 - a. wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b. posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - c. posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji.

Bank w 2019 roku wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku. Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku);
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 75%

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 59,12%.

W 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji jako 8% kwot ważonych ryzykiem, z podziałem na ekspozycje bilansowe i pozabilansowe

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	639 948	51 197
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 336 699	106 936
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	21 756	1 740
ekspozycje wobec instytucji	62 204	4 976
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	17 342 123	1 387 370
ekspozycje detaliczne	19 006 759	1 520 541
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	32 164 162	2 573 132
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 723 659	137 892
ekspozycje kapitałowe	2 186 145	174 892
inne pozycje	2 054 023	164 322
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		6 122 998

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy zł</i>
• kredytowe	6 122 998
• operacyjne	804 158
RAZEM	6 927 156

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje

się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Za ekspozycje restrukturyzowane (FBE) uznaje się następujące ekspozycje, w odniesieniu do których podjęto działania restrukturyzacyjne:

- ekspozycje, w przypadku których ze względu na trudności finansowe, skutkujące brakiem spełnienia warunków umowy zastosowano zmiany pierwotnych założeń spłaty kredytu lub inne ułatwienia, o których mowa w Procedurze zarządzania wierzytelnościami restrukturyzowanymi w Banku Spółdzielczym w Suszu lub zmiany do umowy na podstawie Zasad udzielania kredytów klientom instytucjonalnym w Banku Spółdzielczym w Suszu – podręcznik kredytowy,
- ekspozycje refinansujące, udzielane w celu całkowitej lub częściowej spłaty innych zobowiązań, których dłużnik nie mógł spłacić na pierwotnie ustalonych warunkach,
- ekspozycje dłużników, którzy skorzystali z klauzul umownych, umożliwiających zmianę warunków spłaty zobowiązania, a które to ekspozycje byłyby przeterminowane, co najmniej 30 dni gdyby nie skorzystano z klauzul.

Definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości oraz opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego zawarte są w „Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Suszu będącego Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB”. Procedura dostępna jest w formie papierowej w Centrali Banku Spółdzielczego w Suszu w godzinach urzędowania.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorie istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>wartość zł</i>	<i>Czy kategoria jest istotna tak/nie</i>
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	6 683 496	Nie
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	24 440 523	Nie
ekspozycje detaliczne	25 945 886	Nie
<i>ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach</i>	42 680 526	Tak
których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 717 123	Nie

przy czym przyjmuje, że kategorie ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne kategorie ekspozycji.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące regiony geograficzne:

<i>Region geograficzny</i>	<i>wartość zł</i>
powiat iławski	74 388 330
powiat elbląski	2 466 603
powiat nowomiejski	2 759 160
powiat ostródzki	37 400
powiat sztumski	18 895 772
powiat kwidzyński	2 245 285
powiat malborski	599 238
pozostałe powiaty	1 477 783

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>wartość zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6 684 044	NIE
Budownictwo	2 710 700	NIE
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,00	NIE
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	61 000	NIE
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	203 775	NIE
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	40 000	NIE
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,00	NIE
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4 109 872	NIE
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 079 082	NIE
Edukacja	0,00	NIE
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby świad- czące usługi wyrobów własnych	9 739 919	NIE
Górnictwo i wydobywanie	0,00	NIE
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7 953 095	NIE
Informacja i komunikacja	0,00	NIE
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,00	NIE
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00	NIE
Pozostała działalność usługowa	0,00	NIE
Przetwórstwo przemysłowe	3 600 860	NIE

<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	50 780 344	TAK
Transport i gospodarka magazynowa	104 700	NIE
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów	0	NIE
Inne	15 802 180	NIE
Razem	102 869 571	

przy czym przyjmuje, że branża, która stanowi przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych jest istotna.

Dla istotnych kategorii ekspozycji (wyznaczonych w pkt 2) podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>wartość zł</i>
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	31 402 431

Dla MŚP najistotniejszej klasy podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>wartość zł</i>
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	
Budownictwo	1 077 665
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5 119 823

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość zł</i>
do 1 miesiąca	9 598 706
1 – 3 miesięcy	3 775 457
3 – 6 miesięcy	4 580 107
6 – 12 miesięcy	9 630 320
1 rok – 2 lat	12 827 278
2 lat – 5 lat	23 135 763
5 lat – 10 lat	23 065 707
10 lat – 20 lat	13 526 709
powyżej 20 lat	2 729 524

przy czym dla istotnych kategorii ekspozycji (wyznaczonych w pkt 2) podział na terminy zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość zł</i>
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	
do 1 roku	10 624 872
od 1 roku do 2 lat	6 735 499
od 2 do 5 lat	10 173 981
od 5 do 10 lat	10 574 285

od 10 do 20 lat	4 571 889
powyżej 20 lat	0

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla istotnych klas i branż przedstawia się następująco:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotna klasa:</i>			
<i>ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach</i>	6 562	0	2 119 782
<i>Istotna branża:</i>			
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	6 562	0	2 325 438

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	119 714	557	1 452	0
<i>Wątpliwe</i>	233 230	2 772	97 569	2 184
<i>Stracone</i>	898 830	599 104	1 119 307	373 122

8. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

Na dzień 31.12.2019 roku Bank Spółdzielczy w Suszu nie wystąpiły ekspozycje restrukturyzowane.

9. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	B	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo sploty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki												
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	9 488 117	9 388 907	99 210	298 098								
7	W tym MŚP	9 488 117	9 388 907	99 210	298 098			298 098				298 098	
8	Gospodarstwa domowe	76 338 536	76 338 003	533	3 275 376	7 248	48 529	346 294	2 873 305			3 273 376	
22	Łącznie	85 826 653	85 726 910	99 743	3 573 474	7 248	48 529	346 294	3 169 403			3 571 474	

10. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw					Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw			Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2			W tym etap 2	W tym etap 3	
1	Kredyty i zaliczki														
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	9 388 907			298 098		1 494			296 098					Hipoteka, weksel, pełnomocnictwo
7	W tym MSP	9 388 907			298 098		1 494			296 098					Hipoteka, weksel, pełnomocnictwo
8	Gospodarstwa domowe	76 338 536			3 275 376		87 668			1 297 534					Hipoteka, weksel, pełnomocnictwo
22	Łącznie	85 826 653			3 573 474		89 162			1 595 632					

11. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

Bank Spółdzielczy w Suszu w 2019 roku nie posiadał zabezpieczeń uzyskanych przez przejęcie i postępowania egzekucyjne.

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe		0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0	0
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0	0
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0	0
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0	0
7	<i>Pozostałe</i>	0	0
8	Łącznie	0	0

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Bank nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego.

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych zł</i>
Hipoteka na nieruchomości	2 113 220

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%:

Nie dotyczy.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank nie korzysta z ocen wiarygodności kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, z wyjątkiem ocen rządu polskiego niezbędnych dla potrzeb ustalenia wag ryzyka dla ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego, ekspozycji wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych (jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej) oraz ekspozycji wobec instytucji.

VIII. Ryzyko rynkowe

Nie dotyczy.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 804 158,30 zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty zł</i>
Zasady dotyczące zatrudnienia (...)	17 036
Zakłócenia działalności Banku (...)	1 043
Wykonywanie transakcji (...)	593

W 2019 roku nie stwierdzono pojedynczych istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, rozumianych jako zdarzenia potencjalnie rzadkie (o niskiej częstotliwości występowania), ale niezwykle niebezpieczne ze względu na wysoką ich dotkliwość.

Straty operacyjne poniesione przez Bank od początku roku, wg stanu na dzień 31.12.2019 r., kształtowały się w następujący sposób: wartość strat brutto wyniosła 18 672 zł, z czego wartość strat odzyskanych wyniosła 361 zł, stąd straty netto wyniosły 18 312 zł.

W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego poziom strat brutto spadł o 46,30%.

Zgodnie z obowiązującą w Banku kategoryzacją zdarzeń, najwięcej zdarzeń operacyjnych w bieżącym okresie sprawozdawczym przypisano do niżej wskazanych kategorii zdarzeń:

- nieobecność kluczowych pracowników,
- błędy wykonywania innych zadań.

W bieżącym kwartale, nie zidentyfikowano zdarzeń, które byłyby dla Banku znaczące.

Wielkość poniesionych strat oraz ilość zarejestrowanych zdarzeń nie determinowały konieczności podejmowania działań ograniczających ryzyko operacyjne w organizacji.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym.

W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zyski kapitałowe</i> • <i>zamiar strategiczny</i> 	<i>Zasady wyceny</i>
<i>Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A. w Poznaniu</i>	zamiar strategiczny	według ceny nabycia - zgodnie z § 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 01 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej – nie występują.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu – nie występują.

Aktywa dostępne do sprzedaży:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość godziwa</i>
<i>Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A. w Poznaniu nieprzedstawiające prawa do kapitału</i>	654 545	-
Instrumenty kapitałowe		
Spółdzielnie (udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB – 1 udział)	1 000	-
Banki (akcje SGB-Bank S.A. w Poznaniu)	1 530 600	-

Kwota zrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi – nie dotyczy.

Kwota niezrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi – nie dotyczy.

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne. Pomiar dokonywany jest z częstotliwością miesięczną. Informacje z zakresu zarządzania ryzykiem stopy procentowej przedkładane są dla Zarządu miesięcznie, natomiast dla Rady Nadzorczej kwartalnie.

Obciążenia ryzykiem stopy procentowej aktywów finansowych, zobowiązań finansowych kształtowało się w 2019 roku następująco.

(w zł)

<i>Treść:</i>	<i>Aktywa:</i>	<i>Udział %</i>	<i>Pasywa:</i>	<i>Udział %</i>	<i>Różnica kwotowa:</i>
1	2	3	4	5	6
Łącznie	128 538 000	100,00%	53 569 000	100,00%	74 969 000
Wg stałej stopy	23 829 000	18,5%	4 211 000	7,9%	19 618 000
Wg zmiennej stopy	104 709 000	81,5%	49 358 000	92,1%	55 351 000

Z przedstawionego zestawienia aktywów i pasywów na dzień bilansowy wynika, iż wystąpiła nadwyżka aktywów nad pasywami o 74 969 000,00 zł ze wskaźnikiem luki dodatniej. Przeprowadzone na koniec 2019 roku scenariusze testów warunków skrajnych wykazały, że poziom ryzyka stopy procentowej jest podwyższony.

Wyniki pomiaru wykazały, że poziom ryzyka przeszacowania (uwzględniającego tylko różne terminy, w których możliwa jest zmiana poziomu ich stóp procentowych) jest wysoki –

spadek stóp procentowych o 1 pp. powoduje zmianę wyniku odsetkowego o kwotę 786 000,00 zł. tj. 20,7 % annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 5,0 % funduszy własnych.

Ryzyko bazowe (wynikające z braku równomiernej zmiany stóp procentowych dla poszczególnych stawek bazowych) jest dodatnie co powoduje, że niweluje ono w pewnym stopniu negatywny wpływ ryzyka przeszacowania. Największy wpływ na poziom ryzyka bazowego ma skala zmian stawek własnych Banku dla kredytów i depozytów – pomiary korelacji zmian dokonane w okresie spadku stóp NBP pokazały, że współczynniki korelacji wynoszą: 0,07% dla kredytów oraz 0,23% dla depozytów.

Bank oszacował, że korekta (poprzez współczynniki korelacji) założonej zmiany spadku stóp procentowych niweluje niekorzystny pomiar ryzyka przeszacowania o kwotę 133 000,00 zł. tj. 3,5% annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 0,8 % funduszy własnych.

Uwzględniając łącznie: niedopasowanie terminów przeszacowania oraz nierównomierne zmiany oprocentowania poszczególnych stawek bazowych, przy założeniu spadku stóp procentowych o 1 pp. wynik odsetkowy ulega zmniejszeniu o 653 000,00 zł., co stanowi 7,2 % annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 4,2 % funduszy własnych.

(w zł)

Wyszczególnienie:	Terminy przeszacowania:				
	Do 1 miesiąca:	od 1 m-ca do 3 m-cy:	od 3 m-cy do 6 m-cy:	od 6 m-cy do 12 m-cy:	Powyżej 1 roku:
1	2	3	4	5	6
Aktywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	106 485 000	15 498 000	748 000	5 323 000	484 000
Pasywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	11 516 000	38 882 000	1 014 000	2 157 000	0,00

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

W Banku Spółdzielczym w Suszu obowiązuje „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Suszu wprowadzona Uchwałą Zarządu Banku Spółdzielczego Nr 52/2017 z dnia 26.07.2017 r. i zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 33/2017 z dnia 27.07.2017 roku) są zależne od oceny efektów pracy członka Zarządu.

Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Bank Spółdzielczy w Suszu nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym jak również brak portfela handlowego oraz w wyniku dokonanej analizy stanowisk ustalił, że w/w Polityka dotyczy osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku w roku 2019, którymi są Członkowie Zarządu Banku Spółdzielczego w Suszu.

Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Suszu osiągnięte w 2019 roku wyniosło 444 089,00 zł – (składniki stałe) oraz 45 478,00 zł (składniki zmienne).

Nie odnotowano osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR.

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *Zespół Rachunkowości Rozliczeń i Sprawozdawczości/Główny Księgowy* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - *Oddziały* Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *Zespół ds. ryzyk i analiz* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Komitet Zarządzania Ryzykami, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje poziom limitów,
- 2) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
- 3) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
- 4) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,

- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne), aby LCR nie spadł poniżej wymaganego poziomu ostrzegawczego i krytycznego:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w zł. w stosunku do poziomu ostrzegawczego</i>	<i>Wartość nadwyżki w zł. w stosunku do poziomu krytycznego</i>
LCR	2 363 530	3 606 081

Wielkość miar płynności, wskaźnika LCR oraz wskaźnika NSFR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	318,00%	100%
Wskaźnik LCR	172,80%	100%
Wskaźnik NSFR	141,00%	111%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka prosta (z pozabilansem)	5,08	1,10	1,11
Luka skumulowana(z pozabilansem)	2,06	1,92	1,80

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 551 648	w ciągu 2 dni
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 116 981	w ciągu 2 dni

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów wymagalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ogranicza ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;

- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,

- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 8) wyników testów warunków skrajnych,
- 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzeżenia,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	136 814 218
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	- 2 963 314

7	Inne korekty	-7 893
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	137 356 147

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	136 551 636
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-7 893
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	136 543 743
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	3 775 718
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 2 963 314
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	812 404
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	15 727 535
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	137 356 147
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	11,45

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych):

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	136 551 636
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	136 551 636
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	788 636
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	6 705 252

EU-7	Instytucje	31 374 316
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach na nieruchomościach	42 099 526
EU-9	Ekspozycje detaliczne	25 119 886
EU-10	Przedsiębiorstwa	22 071 805
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 717 123
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	6 675 092

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Brak

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

Na drugą linię obrony składa się:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj.
 - Stanowisko ds. monitoringu i windykacji,
 - Zespół ds. ryzyk i analiz,
 - Główny Księgowy,
 - Z-ca Głównego Księgowego;
- 2) Stanowisko ds. zgodności / Koordynator kontroli wewnętrznej.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB¹⁷.

¹⁷ Departament Audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Druga linia obrony odpowiedzialna jest w szczególności za:

- 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
- 2) przeprowadzanie pionowych testów przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- 4) matrycę funkcji kontroli,
- 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.

Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem dokonania oceny, o której mowa w pkt. 3, komórka audytu w ramach badań audytowych, bierze pod uwagę w szczególności wyniki oraz skuteczność i adekwatność weryfikacji bieżącej i testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych pierwszej i drugiej linii obrony.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada:

- 1) Stanowisko ds. monitoringu i windykacji
- 2) Zespół ds. ryzyk i analiz
- 3) Główny Księgowy,
- 4) Z-ca Głównego Księgowego,
- 5) Przewodniczący Komitetu Zarządzania Ryzykami,
- 6) Stanowisko ds. zgodności / Koordynator kontroli wewnętrznej.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Bank na dzień 31.12.2019 roku nie posiadał aktywów obciążonych.

w zł.

Formularz A – Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	0,00		136 814 218	
030	Instrumenty udziałowe	0,00	0,00	1 531 600	
040	Dłużne papiery wartościowe ¹⁸	0,00	0,00	654 545	
120	Inne aktywa ¹⁹	0,00		134 628 073	
Formularz B – Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia		
		010	040		
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	0,00	0,00		
150	Instrumenty udziałowe	0,00	0,00		
160	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	0,00	0,00		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	0,00	0,00		
Formularz C – Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					

¹⁸ np. obligacje SP zastawione jako zabezpieczenie kredytu zaciągniętego przez Bank

¹⁹ np. portfel kredytowy, na którym została ustanowiona cesja wierzytelności na zabezpieczenie kredytu rewolwingowego z SGB-Banku

		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
Formularz D – Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału**Banku Spółdzielczego w Suszu****według stanu na dzień 31.12.2019 roku****Raport z ustalonego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami****ilościowymi według stanu na 31 grudnia 2019 roku**

Lp.	Nazwa limitu Cel strategiczny	Wysokość limitu	Wartość na dzień 31.12.2019 r.	Stopień realizacji limitu
Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji				
	udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym <i>(wyliczony wg wartości bilansowej brutto)</i>	Max. 7%	3,60%	51,43%
	pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych <i>(w wartość WBB z wyłączeniem odsetek)</i>	Min. 33%	44,78%	73,69%
	udział aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max. 75%	67,55%	90,07%
	Zaangażowanie banku w duże ekspozycje do uznanego kapitału	Max. 200%	128,41%	64,20%
	Zaangażowanie banku w jeden podmiot lub podmioty powiązane do uznanego kapitału	Max. 18 %	16,56%	92,02%
	ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie	Mieszkalna Max. 85% portfela kredytowego Komercyjna max. 200%	66,01% 139,21%	77,66% 69,61%

		portfela kredytowego		
	udział portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie do całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie	Max. 5%	3,60%	72,00%
	zaangażowanie Banku w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie do portfela kredytowego	Max. 85%	63,32%	74,50%
	Udział portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych	Max. 1%	0,11%	11,00%
	zaangażowanie Banku w detaliczne ekspozycje kredytowe do portfela kredytowego	Max. 10%	5,15%	51,54%
	Alokacja funduszy własnych na ryzyko kredytowe do uznanego kapitału	Max. 58,00 %	51,45%	88,71%
Ryzyko operacyjne				
	Ilość przekroczeń wskaźników KRI	0	0	X
	Alokacja funduszy własnych na ryzyko operacyjne do uznanego kapitału	Max. 7,00%	5,11%	73,00%
Ryzyko płynności				
	Ilość przypadków przekroczenia M2	0	0	X
	wskaźnika LCR	Min 100%	172,80%	57,87%
	wskaźnika NSFR	Min. 111%	141,00%	78,72%
	finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne	Min. 105%	134,0%	78,33%
	depozyty podmiotów niefinansowych, pasywów ogółem	Min. 70 %	91,05%	76,88%
	Ilość przekroczeń luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	x
	Ilość przekroczeń luki płynności powyżej 1 roku	0	0	x
	Ilość przekroczeń globalnej luki płynności powyżej 1 roku	0	0	x
	Alokacja funduszy własnych na ryzyko płynności uznanego kapitału	Max. 2,00%	0%	x
Ryzyko stopy procentowej				
	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b. w funduszach własnych	max 7%	5,00%	71,37%

	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b. w funduszach własnych	max 2%	0,84%	42,24%
	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b w funduszach własnych	max. 6%	4,19%	69,85%
	Limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku przy założeniu zmiany stóp procentowych o +/-200 p.b.w funduszach własnych	max 1%	0,21%	21,00%
	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku przy założeniu zmiany stóp procentowych o 250, 350 p.b w kapitałach banku TIER 1	max 1%	0,26%	26,13%
	ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku sumy bilansowej;	Max. 0,5%	0,35%	70,76%
	Alokacja funduszy własnych na ryzyko stopy procentowej do uznanego kapitału	Max. 8,00%	2,56%	32,00%
Ryzyko kapitałowe				
	współczynnik kapitału podstawowego Tier I do uznanego kapitału	Min. 10%	18,16%	55,07%
	współczynnik kapitału Tier I do uznanego kapitału	Min. 11,5%	18,16%	63,33%
	łączy współczynnik kapitałowy do uznanego kapitału	Min. 14%	18,16%	77,09%
	Wskaźnik dźwigni finansowej	Min. 3,3%	11,45%	28,82%
	obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy uznanego kapitału	Max. 75%	59,12%	78,83%
	Udział kapitał zasobowy stanowił 90% kapitału Tier I	Min. 90%	95,14%	94,59%